

ORIO LUS 54(4) 1988 180-183

Korte bijdragen

Waarnemingen van de Kleine Flamingo *Phoenicopterus minor* in België. *First records of the Lesser Flamingo in Belgium.*

Jacques Van Impe en Peter Boesman

Sinds de zestiger jaren is het waarnemen van flamingo's in België en Nederland geen zeldzaamheid meer. Meestal gaat het om uit gevangenschap ontsnapte Chileense Flamingo's *Phoenicopterus chilensis*, hoewel ontmoetingen met de Euraziatische Flamingo *Phoenicopterus ruber roseus* niet zo uitzonderlijk zijn. De Kleine Flamingo werd daarentegen in de Lage Landen slechts heel uitzonderlijk vermeld (van den Berg 1987).

Van 20 juli tot 4 augustus 1987 verbleef een ongeringd adult exemplaar van deze soort op de Scheldeslikken van Zandvliet (A). Bij elk bezoek vertoefde hij maar enkele honderden meters van de dijk, hetzij slapend, hetzij voedselzoekend, met de snavel onbeweeglijk in het slik gedompeld. Zelfs bij afwezigheid van enig vergelijkingsmateriaal is de determinatie van de Kleine Flamingo niet moeilijk: de combinatie van de kleine gestalte, de zeer donkere, fel geknikte en korte snavel en de roze tot grijsroze pootkleur sluiten de overige flamingo's onmiddellijk uit. Een brede, donkerrode oogring en teugel alsook twee donkerroze vlekken op de snavel, één op de snavelrug en een andere aan de zijkant van het gekromde snaveldeel, kwamen met een telescoop 50 x 60 goed tot uiting. Tussen 24 oktober en 15 november 1987 werd een andere vogel waargenomen en gefotografeerd te Zeebrugge (W) door P. Boesman et al. (Oriolus 54: 43). Dit exemplaar verschilde duidelijk van de vogel in Zandvliet: het verenkleed was bleker roze en de vlek op de ondersnavel was bleker en tweekleurig.

Ook in 1988 werd de Kleine Flamingo opnieuw waargenomen: op 3 augustus 1988 verbleven 2 ex. te Zandvliet (J. Van Impe) en o.a. van 24 tot 29 augustus 1988 was 1 ex. aanwezig te Zeebrugge (P. Boesman, G. De Smet, e.a.). Tot op heden zijn dit de enige gevallen uit ons land. In Europa is overigens één waarneming van deze soort bekend uit Nederland (van den Berg 1987), één uit West-Duitsland (Thiede en Gloe 1987) en enkele uit Zuid-Spanje (Guillou 1969; Morillo 1973). Deze laatste gevallen werden beoordeeld als zijnde vogels met een wilde herkomst (Guillou 1969). Op grond van dit feit en het grillig zwerfpatroon van deze soort in Afrika waren Thiede en Gloe (1987) de mening toegedaan, ook de Westduitse vogel als van een wilde herkomst te beschouwen.

De Kleine Flamingo wordt inderdaad heel wat minder in gevangenschap gehouden dan de andere soorten (Kear en Duplaix-Hall 1975). Bovendien heeft hij de jongste tijd zijn broedareaal uitgebreid tot Botswana, waarschijnlijk zelfs tot West-Transvaal en er is een nieuw voorkomen vastgesteld in West-Indië (Robertson en Johnson 1979; Grobler 1981; Mundkur 1984). Deze argumenten lijken ons echter niet voldoende overtuigend om tot een wilde herkomst van de in België waargenomen Kleine Flamingo's te besluiten. Voor zover ons bekend, is de Kleine Flamingo nog niet gemeld in streken, die heel wat beter in overeenstemming zouden te brengen zijn met het Afrikaans zwerfpatroon. De broedkolonies van *Phoenicopterus ruber roseus* in de Camargue en in Kazachstan komen hierbij in eerste instantie in aanmerking.

Kleine Flamingo *Phoenicopterus minor*, Zeebrugge (W),
25 oktober 1987

Foto: Peter Boesman

Summary

During the periods 20th July - 4th August and 24th October - 15th November 1987 two different Lesser Flamingos in adult plumage stayed respectively at Zandvliet (province of Antwerp) and at Zeebrugge (province of West-Flanders). These observations were the first in Belgium.

In 1988 Lesser Flamingo was again observed at Zandvliet on 3rd August (2 ex.) and at Zeebrugge from 24th to 29th August (1 ex.).

The occurrence of this species in Europe is briefly enumerated and discussed. Strong arguments for considering the Belgian records as being of wild origin are lacking.

Literatuur

Grobler N., 1981. Possible breeding attempt by Lesser Flamingos in western Transvaal. *Bokmakierie* 33: 67.

Guillou J.J., 1969. Sur la signification possible de la première observation du Flamant nain *Phoenicopterus minor* dans le domaine paléarctique. *Alauda* 37: 160-161.

Kear J., N. Duplaix-Hall (eds.), 1975. Flamingos. Berkhamsted, Poyser.

Morillo, C., 1973. Nueva cita de *Phoeniconaias minor* en España. *Ardeola* 19: 14-15.

Mundkur T., 1984. Occurrence of Lesser Flamingo *Phoeniconaias minor* (Geoffroy) in Poona, Maharashtra. *J. Bombay nat. Hist. Soc.* 81: 468.

Robertson H.G., P.G. Johnson, 1979. First record of Greater and Lesser Flamingos breeding in Botswana. *Botswana Notes Rec.* 11: 115-119.

* Thiede W., P. Gloe, 1987. Zwergflamingos *Phoeniconaias minor* in Europa. *Orn. Mitt.* 39: 256-260.

van den Berg A., 1987. Voorkomen, herkenning en status van flamingo's in Nederland. *Dutch Birding* 9: 2-7.

J. Van Impe, Dr. Van de Perrele, 51 B, B-2200 Borgerhout

P. Boesman, Flamingostraat 13, B-9000 Gent